

Revolucija v Portugalu. Republika proglašena.

V Lisbonu, glavnem mestu portugal-
skega kraljevstva je izbruhnila re-
volucija.

KRALJ MANUEL JE UJET.

Vojne ladje so bombardirale kra-
ljevske palače. Revolucionarji so
na palači razobesili republikansko
zastavo.

Lizbona, 5. okt. — Po poročilu lista
"Daily Mail" je včeraj v Lisbonu
izbruhnila revolucija. List poroča, da
je kralj vjet, da se boji po mestnih
ulicah nadaljeval, da vojne ladje
streljajo na kraljevske palače in da
je vsaka zveza s mestom pretrgana.

London, 5. okt. — Korrespondent
Teuterejevega biroa v Santanderu po-
tujejo vest o revoluciji v Portuga-
lu in pristavlja, da so revolucionarji
že zavzeli kraljevske palače.

Santander, Španija, 4. okt. — Ne-
ki nemški parnik je dobil brezlično
obvestilo od parnika "Cap Blanco",
da so vojne ladje bombardirale kra-
ljevske palače, ko je v Lizbonu iz-
bruhnila revolucija. Bombardement je traj-
al le malo časa, na kar so revolucio-
narji odstranili kraljevske zastave s
palače, in jo nadomestili z republi-
kansko, zeleno-modro.

Lizbona, 4. oktobra. — Republi-
kanski poslanec profesor Bombarda,
na katerega je neki častnik včeraj
streljal, je danes umrl. Ko se je raz-
nesla vest o njegovi smrti, priredili
so republikanci velike demonstracije
proti duhovništvu.

V Oporto je prišlo do spopadov
med republikanci in konservativci.

Republikanski kandidat Stimson za napredek.

Republikanski guvernerski kandidat
Stimson se je posvetoval z Roose-
veltom.

INDEPENDENCE LEAGUE ZBO-
RUJE V PARK HOTELU.

Dr. Belifario Porras bode imenovan
panamskim poslanikom v Wash-
ingtonu.

Henry L. Stimson, republikanski
kandidat za guvernersko mesto, je
včeraj govoril v Republikanskem kru-
gu in pojasnjeval svoje stališče. On
stoji na odločno naprednem stališču
glede tekočih vprašanj o volivni re-
formi in direktnih nominacijah. Kot
naslednik dosedanjega predsednika
državnega konventa se imenuje S.
Francis iz Troy. Francis je bil po-
slanik na Dunaju in izdaje sedaj list
"Troy Times".

Stimson je obiskal Roosevelta in se
dalje časa z njim pogovarjal. Lloyd
C. Griseom, predsednik republikanske
County Committee se je izrazil, da
mora biti pri prihodnjih volitvah vse
na delu, da se prepreči, da bi Tam-
many dobil v roke kontrolo nad dr-
žavno upravo.

Independence League.

V Park hotelu so se zbrali voditel-
ji od Independence League in se po-
svetovali o pripravih za državni kon-
vent. Razpravljalo se je tudi o kan-
didatih republikanske in demokrati-
ske stranke. Republikanski ticket je
neodvisnim volivcem bolj po volji, ka-
kor pa demokratiški. Državni kon-
vent lige se vrši v New Yorku. Po-
stavili se bodo samostojni kandidati
lige.

Novi poslanik.

Panama, 3. oktobra. — Ugledni
pravnik in politični voditelj dr. Bel-
fario Porras bode imenovan poslan-
nikom republike Panama v Washing-
tonu. Dr. Porras, ki je zdaj poslanik
v Braziliji, je velik občudovatelj ame-
rikanskega naroda in ameriških
institucij. Carlos Arosamena, ki je
bil dozdaj panamski poslanik v Wash-
ingtonu, postane minister za javna
dela.

Azijska kolera na amerikanskih obalah.

Na Swinburne Island je umrl neki
priseljencec za azijsko kolero.

NA PARNIKU "ST. ANNA" JE
UMRL POTNIK.

Zdravstvene oblasti so odredile obsir-
ne varnostne odredbe, da se epi-
demična bolezen ne zarese v New
York.

Po uradnih poročilih, ki so se vče-
raj pozno zvečer izdala, je na Swin-
burne Islandu umrl neki priseljencec,
ki je prišel sem na parniku "Ger-
mania", kateri prihaja iz Napulja in
Marseilla.

Zdravstvene oblasti so že dolgo po-
prej odredile, da morajo vsi parniki
ki prihajajo iz Italije ostati pet dni
v kvaranteni, kar se je sedaj doka-
zalo, kot zelo umestno in koristno.
Parniki "St. Anna" in "Moltke",
ki sta v ponedeljek prišla v New
York, sta bila tudi v kvaranteni pri-
držana in se nahajata še tam, ker se
je dognalo, da je na parniku "St.
Anna" umrl potnik za azijsko kolo-
ro. Dva druga slučaja obolenja sta
se že primerila.

Parnik "St. Anna" je last parobro-
dne družbe "Fabre Line" in je
priplaval 1072 priselencev, ki vsi
prihajajo iz Italije. Parnik "Moltke",
ki prihaja iz Genove in ima na kro-
vu večina italijanske priselence.

Zdravstvene oblasti so izdale stro-
ge naredbе, da se bolezen ne zarese
v New York in odtod razširi po celi
Ameriki.

V panamskem zalivu se potopil parnik.

Potniki, ki so se rešili, pripovedujejo,
da se je razletel kotel, na kar se je
parnik takoj potopil.

PRIbližNO PETDESET LJUDI JE
UTONILO.

Rešilo se je samo trinajst potnikov
in mornarjev, ki so se v čolnu pri-
peljali v Garachine.

IPanama, 4. oktobra. — Parnik
"Chiriqui" od Pacific Steam Naviga-
tion Company se je na visoki Garachine
v panamskem zalivu potopil.
Na parniku je bilo z moštvo vred
sedemdeset oseb, med njimi 27 po-
tnikov v kabinah.

Več ljudi je utonilo. Potop parnika
je povzročila eksplozija kotla. —
Dve ladji ste bili odposlani na morje,
da prisiteči po ponesrečenih potop-
ljenih.

Med potniki na parniku "Chiriqui"
so bili tudi sorodniki bogate
mehikanske rodbine Jirado iz Bue-
na Ventura, ki so se vračali s pot-
ovanja po Evropi.

Neki parnik, ki je prišel v Panama,
je prinesel vest, da se je 13 potnikov
in mornarjev na rešilnem čolnu par-
nika Chiriqui rešilo v Garachine. Re-
šenci so potrdili vest, da se je na pa-
niku razletel kotel in da je to pro-
vzročilo katastrofo. V nekem drugem
rešilnem čolnu je bilo 10 oseb, ali ti
niso prišli do obrežja. Koliko oseb je
utonilo, še ni natančno znano, dom-
neva pa se, da jih je najmanj 50 na-
šlo smrt v valovih.

Candy fabrikant Huyler umrl.

Rye, N. Y., 1. okt. — John S. Huy-
ler, znani candy fabrikant v New
Yorku, je umrl. Bil je že dalje časa
bolan in njegova smrt ni prišla ne-
pričakovano. Huyler je bil tudi znan
dobrotnik, ki je prav rad podpiral
cerkve in misije. Posebno izdatno
je podpiral vseučilišče v Syracuse.
Bil je protestant. Njegova tovarna v
New Yorku se je nahajala na Irving
Place in 19. cesti. Velik del svojega
premoženja je zapustil v dobrotelne
namene.

Iz delavskih krogov. Položaj v Westmorelandu.

Stavkajoči premogokopi v Westmo-
reland County so si svesti, da bodo
zmagali nad delodajalci.

DELAVSKI POLOŽAJ NA ANGLE-
ŠKEM IN NEMŠKEM.

Delodajalec je napadel delavskega or-
ganizatorja, kar je dalo povod, da
je 125 delavcev ostavilo delo.

Greensburg, Pa., 3. okt. — Stav-
kajoči premogarji so zdaj še bolj ka-
kor kadaj poprej prepričani, da bodo
zmagali nad delodajalci. Uniški
gradniki so danes naznanili, da je bi-
lo v Westmoreland County več pre-
mogovnikov zaprtih in da so deloda-
jalci odpušili stavkokaže, ker so bili
nesposobni za delo in so jim napra-
vili mnogo škode. Premogokopi v dr-
žavi Illinois, ki so še pred nedolгим
časom sami štrajkali, so poslali svo-
jim sodrugom \$524.19 kot prispevek
v fond za štrajkokaže. Kako brutal-
no nastopajo lastniki premogovnikov
sledí iz tega, da je Latrobe Lakeville
Coal Co. v Bradenville zabranila do-
havo vode in dala enega dekca za-
preti, ker je iz nekega studenca vzel
vode. Dekca so pripeljali v Greens-
burg in ga obdolžili upora proti dr-
žavi oblasti.

Delavski položaj na Angleškem
in Nemškem.

Manchester, 3. okt. — Zveza an-
gelskih lastnikov predluguje v codklo-
nila posredovanja trgovskega mini-
strstva v zadevi štrajka oziroma od-
pusta predlinskih delavcev. Nad 150
tisoč delavcev je brez dela.

Berolin, 3. okt. — Pogajanja, ki se
vrše, da bi se preprečil odpust de-
lavcev v kovinski industriji, so bila
dozdaj brezuspešna. Delodajalec in
delavci nečajo odnehati od svojih za-
htev. Ako se do 8. oktobra ne dose-
žejo sporazumjenja, bodo s tem dne-
vom najmanj 500.000 delavcev odp-
šeni.

Arnheimovi krojači stavkajo.

V Arnheimovi tovarni in delavnici
na Broadway in 9. cesti so se kroja-
či organizovali, kar pa ni bilo prav
delodajalcem. Eden gospodarjev se je
tako daleč spozabil, da je enega de-
lavca, katerega je imel na sumu, da
je organizacijo izvršil, vrzel iz de-
lavnice. Nato je 125 krojačev zapu-
stilo delavnico in stopilo v štrajk. —
Trdika je hotela najeti stavkokaže,
pa jih ni dobila.

Dvesto mrtvih v premogovniku.

Eagle Pass, Tex., 2. okt. — V pre-
mogovniku pri Esperanza v Mehiki
so podzemeljski plini povzročili stra-
šno eksplozijo, pri kateri je 200 pre-
mogokopov našlo smrt. Ko je rešilna
ekspedicija, obstoječa iz 20 mož, Ame-
rikancev in Mehikancev, se podala v
premogovnik, da bi vodila rešilno ak-
cijo, se je pripetila druga eksplozija
in 8 mož rešilne ekspedicije je bilo
usmrtenih.

Do večera so spravili 60 trupel na
dan. Premogovnik je last od Mexican
Coal & Coke Co., katero kontrolira
Erie Railroad Company.

Denarje v staro domovino

pošiljamo

za \$ 10.35		50 kron.
za 20.50		100 kron.
za 41.00		200 kron.
za 102.50		500 kron.
za 204.50		1000 kron.
za 1020.00		5000 kron.

Poštarina je vključena pri vsaki pošiljki.
Doma se nakazuje svote popolnoma
plačati brez vinarja odbitka.

Naše denarje pošiljate plačate
c. kr. poštne karte ali v 11. do
12. dne.

Denarje nam pošliti je najprej-
nejše do \$25.00 v gotovini v pripre-
njenem ali registriranem platu, večje
sume po Domestic Postal Money
Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio

Španija pred revolucijo. Vojaška diktatura.

Pri katoliških demonstracijah in re-
publikanskih protidemonstracijah v
nedeljo je tekla kri.

ZASEDANJE CORTESOV BODE
ODLOČILNO.

Vsa Evropa zasleduje z največjo na-
petostjo razvoj notranjih razmer v
Španiji.

Madrid, 3. okt. — Razmere v Špa-
niji so jako kritične in vse pričakuje,
da bodo po zasedanju Cortesov iz-
bruhnile nove demonstracije, katerim
bode sledila vojaška diktatura z ge-
neralom Weylerjem na čelu.

Dasi so poluradni listi poročali, da
so bile nedeljske demonstracije mir-
ne, se je vendar danes izvedelo, da je
bilo v Madridu, Sevillu, Santanderu,
Saragossi in Valenciji več oseb ra-
njenih. Na vsak način pa so bile de-
monstracije mirne, kakor se je pri-
čakovalo. Duhovniška stranka še ve-
dno upa, da se je bode kralj udal.
Ministrski predsednik Canalejas pa
to odločno zanika.

Napredno časopisje čestita mini-
strskemu predsedniku in naglašja, da
so bile mirne demonstracije uspeh
njegove demokratične in napredne po-
litike. Duhovniško časopisje pa zatr-
juje, da so demonstracije pokazale
moč in resnost katoliškega politične-
ga gibanja in da so bile glasen pro-
test proti vladni politiki.

V nekem intervju je ministrski
predsednik Canalejas označil nedeljs-
ke manifestacije kot udarec proti
duhovniški prevladi, ker demon-
stracije niso bile to, kar so pričakovali
duhovniški voditelji. Dejal je, da bo
vlada svojemu protirekvenemu pro-
gramu ostala zvesta, da jo napre-
dne moči v deželi podpirajo.

V Sevillu, Santanderu in Valenciji
so se pri katoliških demonstracijah
in republikanskih protidemonstraci-
jah spopadli demonstranti. Padlo je
več strelcov. Nad 20 oseb je bilo ra-
njenih.

Katoliški odbor v Vescayai dela
priprave za velike manifestacije v
Madridu in vabi katolike iz vseh pro-
vincij, da se jih udeležijo.

V obče, tudi v vladnih krogih, se
misli, da bode prihodnje zasedanje
Cortesov zadnje. Vzile odsvetova-
nju je ministrski predsednik Canale-
jas sklical parlament in vsa Evropa
zasleduje zdaj z veliko napetostjo
nadaljni razvoj notranjih razmer v
Španiji. Ničče ne dvomi, da bode o
prihiti zasedanja Cortesov prišlo do
velikih demonstracij.

Ako se Canalejasu posreči, da bo
kralja pripravil k tega, da se priče-
ta protirekvenemu politiki nadaljuje,
potem bode duhovniška stranka pro-
vzročila protidržavno revolucijo, ako
bode pa kralj odpuštil ministr-
skega predsednika in imenoval kon-
servativni kabinet, potem bode revol-
utarji republikanci in proglasitev re-
publike je verjetna.

Na južni tečaj.

Christiania, 2. okt. Kapitan Roald
Amundsen je pisal z ladje "Fram"
pismo, da se je odločil za potovanje
na južni tečaj. Podrobnosti o svojem
potovanju bode objavil, kakor hitro
pride v Punta Arenas.

To obvestilo kapitana Amundsen
je presenetljivo, ker prvotno je imel
načrt, da odpotuje na severni tečaj.
Ladja "Fram" bi se v tem slučaju
bila odpravila v San Francisco, kjer
bi se bila pripravila za dolgo potova-
nje v ledenem morju. Potovanje je bi-
lo določeno na dobo 10 let. Kaj je na-
potoilo kapitana Amundsen, da je
spremenil svoj načrt, še ni znano.

Proti učiteljicam na visokih šolah.

Boston, 2. okt. — Frederick W.
Hamilton, vodja od Taft's College in
izvoze slovese svetovnega glasu, se je
izrazil, da ne upiva ugodno na vzgo-
jo mladih deklet, ako so v starosti, ko
se razvijajo za mlade dame, vedno le
v ozi osebni dotiki s starejšimi in ne-
omnožimi učiteljicami. Dekleta v ti
starosti dobivajo najvažnejše utise v
življenje in se jih ne sme izključiti od
vsega, kar jim odpira razgled in po-
gled v življenje. One morajo presoja-
ti življenje s siršega stališča, tega pa
jim starejše dame ne morejo podati.

Požar provzročil poldrugi milijon škode.

Največji požar, ki je kadaj divjal v
New Yorku. Skoraj celi block upe-
peljen.

PET ALARMOV JE BILO OD-
DANIH.

Tovarne, hlevi in lesna skladišča so
pogoreli. Eden gasilec nevarno ra-
njen. Gašenje je bilo zelo težko.

Včeraj zvečer je nastal v blocku
med 10. in 11. avenijo in 24. in 25.
cesto velikanski požar, ki je bil po iz-
povedbi načelnika gasilev največji,
ki je kadaj divjal v New Yorku. Pro-
vzročena škoda znaša poldrugi mili-
on dolarjev. Dasi je skoraj celi block
pogorel in so se gasilci nahajali več-
krat v veliki nevarnosti, vendar ni
bil nihče smrtnonevarno ranjen. Ga-
silci so nemurno delali in v teku ene
ure so imeli ogenj pod svojo kon-
trollo.

V blocku so se nahajala velika skladi-
šča za les, tovarne, hlevi za konje
in Pennsylvania hotel. Na tisoče ljud-
stva je prišlo blizu goršica in gleda-
lo lepi in strašni prizor. Ves promet
na 23. cesti je bil ustavljen in ljudje
so morali iti peš na Ferry. Nad 100
policistov je vzdrževalo red.

Ogenj je nastal v lesnem skladišču
tvrdke Moore Brothers. Neki po-
licist je videl, kako je švignil plamen
kvisko in je hitro alarmiral gasilce.
Tudi poslovodja E. S. Reilly od United
States Express, ki je tudi imela svo-
je hleve v blocku, je bil alarmiral ga-
silce in kmalu so pridrlele od vseh
strani parne brigadnice. Vsega sku-
paj se je oddalo pet alarmov.

Ogenj se je z nepopisno hitrostjo
razširjal, ker je bil les suh in v hlev-
ih obilo slame in mrve. Plamen so
segala nad 100 čevljev visoko. Ko je
nadzornik McClusky izvedel, kako ve-
like dimenzije je ogenj zavzel, je po-
slal policijske rezerve iz dveh okrajev
na goršice. Požarni komisar Waldo
in policijski komisar Bugher sta na
drugi alarm prihitala na lice mesta.

Gašenje ognja je bilo zelo težko,
ker vročina je bila neznosna. Gasilci
so položili čevli skozi hiše na 23. ce-
sti, da so mogli priti do ognja. Tudi
vsi štirje požarni čolni so bili v ak-
ciji in so iz Hudsona brizgali vodo
v goreča poslopja.

Kmalu na to, ko se je vnel les na
skladišču tvrdke Clark & Wilson,
preskočila so plamena tudi na Pen-
sylvania hotel na jugovzhodnem vo-
golu 11. avenije in 24. ceste. Gostje
so se bili pravočasno rešili. Hotel je
pogorel do tal. Policist Phelan je re-
šil iz hotela neko žensko, katero je
bil dim premagal. Policist si je pri
rešilnem delu opel roke. Iz hotela
se je ogenj razširil na skladišča pre-
moga od tvrdke Darra in od tod na
hleve ekspresne družbe in tvrdke
Clark & Williams. Policisti in gasilci
so rešili 20 konj iz gorečega hleva.

Poškodovan je bil le gasilec John
Ward, katerega je zadel železni ko-
ucec čevl v železode in mu prizadrl
notranje poškodbe. Prepeljali so ga
v bolnico. Skladi lesa bodo še več
dni tleli.

Dr. Cook sedaj v Londonu.

Neslavni potovalec na severni te-
čaj dr. Cook, se nahaja sedaj v Lon-
donu, kjer ga je izsledil Bradley S.
Osborne. Dr. Cook je obljubil, da
pride kmalu v Ameriko, da bode na-
daljeval boj proti svojemu nasprotni-
ku, komanderju Pearyju.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana proge
ALICE
odpluje dne 12. oktobra
iz New Yorka v Trst in Boko. S tem
parnikom dosepejo Sloveni in Hrvati
najhitreje v svoj rojstni kraj.
Vožnje stane iz New Yorka do:
Trsta ali Boka 35.00.
Do Ljubljane 38.50.
Do Zagreba 38.50.
Vožnje hitke je dobiti pri Frank
Sakser Co., 82 Cortlandt St., New
York.

Vesti iz inozemstva. Kitajska dobi parlament.

Prince-regent Chun je otvoril kitajski
državni senat. Niti inozemski di-
plomati niti časniki niso bili po-
vabljeni k otvoritvi.

PO URADNIH POROČILIH POJE-
MA KOLERA V ITALIJI.

Nemški vohun na Angleškem izpu-
ščen. — Maščevanje ruskih tero-
ristov.

Peking, 3. oktobra. — Prince-regent
je otvoril novoustanovljeni senat, ki
bode postal velikega pomena za raz-
voj Kitajske. Otvorenje se je izvr-
šilo skoraj brez vsakih ceremonij,
dasi se je postavil s tem činom mej-
nik v kitajski zgodovini.

Prince-regent je v svojem nagovoru
na kitajske senatorje omenjal, da želi
ljudstvo parlamentarno vlado in da
je novoustanovljeni senat poklican,
da pripravi pota parlamentarni vladi.

Vlada bode dala zgraditi novo po-
slopje za parlament, dotlej pa bode
senat zboroval v jurističnem semi-
nariju. Časniki ne bodo imeli pri-
stopa k razpravam v senatu, češ, da
ni prostora v zbornici. Tudi pri ot-
virni niso bili časniki pri navzoči. —
Člani diplomatskega kora niso bili
povabljeni k otvoritvi. Državni se-
nat je nadaljni korak v razvoju ljud-
skega zastopstva v Kitajski. Lansko
leto so se upeljali provincialni de-
želni zbori in leta 1915 se baje upe-
lje pravi parlament.

Nemški vohun Helm.

London, 3. oktobra. — Poročnik
Helm, ki je bil na Angleškem zaradi
vohunstva prijet, je bil proti položit-
vi 10.000 mark varšine izpuščen na
svobodo in je odpotoval na Nemško.
Pritoževal se je, da je imel zagovor-
nika, ki ni nicesar razumel v voja-
ških zadevah.

Kolera v Italiji.

Rim, 3. okt. — Uradna poročila iz
Napulja poročajo, da je v zadnjih
24 urah osem oseb zbolelo za kolero
in pet jih je umrlo. V okolici Napu-
lja pa jih je obolelo 17 oseb in osem
umrlo. V Apuliji je samo ena oseba
obolela in ena umrla.

Kolera v Marseille.

Paris, 4. okt. — Posebno poročilo
iz Marseille poroča, da so se med
italijanskimi izseljenci pripetili trije
slučaji kolere. Vest se je pozneje ura-
dno zanimala.

Brozjavka iz Ajacio, glavnega me-
sta otoka Korzike naznanja, da je na
otoku Sardinia se pojavila kolera.

Slaba tolažba.

Petrograd, 4. okt. — Prof. Rhein,
ki je po naročilu ruske vlade prepo-
tovil okužene kraje v južni Rusiji, je
izjavil, da bode kolera drugo leto še
huje nastopila, kakor letos.

Maščevanje ruskih teroristov.

Petrograd, 4. okt. — "Novoje Vre-
nja" poroča iz Wiesbaden, da je bil
ruski policijski špijon, umorjeni Ev-
no Azev, poprej vodja ruskih soci-
jalnih revolucionarjev in ob enem
tudi agent ruske tajne policije. Kot
dozdevni nihilist je vpriporil več
atentatov na visoke osebe in si je ta-
ko pridobil zaupanje revolucionarnih
voditeljev, katere je potem izdal po-
liciji. Ko so mu revolucionarji pri-
šli na sled je pobegnil iz Rusije in
se skrival po raznih državah pred
teroristi. Zdan so ga bili izsledili in
umorili.

Petnajstletna deklica morilka.

Pittsburg, Pa., 4. okt. Pred krimi-
nalnim sodiščem se je danes pričela
razprava proti petnajstletni deklici
Katarini Botti, ki je obdolžena, da je
11. avgusta t. l. izvalila svojega bo-
tra Pasquale Volpa v klet, kjer ga je
s sekiro ubila in ga z nekim železom
predrla. Deklica je popolnoma mirno
poslušala obtožbo. Obtoženka trdi, da
je svojega botra umorila, ker jo je
zapeljal.

Velike Blaznikove in družinske PRATIKE

ZA LETO 1911

razpošiljamo po 10 centov komad s
poštno vred.

Cena za 100 Pratik je \$5.00, za
50 Pratik pa \$2.75. Znesek naj se
blagovoli pošiljati pri manjšem naro-
čilu v poštinih znakah, pri večjem pa
po Postal Money Order ali čeku.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pratike je dobiti tudi v podružnici

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 67, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: MAKŠ KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIKANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 23th St.,
Cincinnati, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 118 — 7th St., Calumet,
Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138,
Bardonia, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, Bx 9 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street,
Joliet, Ill.

Glasilo "Glas Naroda".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. JEDNOTE.

Ely, Minn., 28. septembra.

Vsem cenjenim delegatom zadnjega zborovanja, kateri so me že pro-
sili za slike, naznanjam, da sem prejel vzorce od fotografa g. Frank Sko-
ka iz St. Louis, Mo., katere so prav. čedno narejene. Poslal sem naslove
vseh, kateri so naročili slike in gosp. Skok mi je obljubil, da bo vse
slike razposlal, kakor hitro bo mogel. Nekaj je delegatov, kateri se
niso naročili slik in iste lahko še dobe, ako se nemudoma obrnejo na g.
Frank Skok, Photographer, 400 Dorcas St., St. Louis, Mo.

Prejel sem že sedaj več pismen za pojasnilo o našem novem sistemu.
Vsem tem povem: dasi bi jako rad vstregel in odgovoril vsakemu pose-
bej, toda pri najboljši volji mi ni mogoče. Ves nov sistem bomo pojas-
nil potem okolišne in glasila Jednote, predno stopi v veljavo. Do novega
leta pa posluhamo še po starem, kakor do sedaj. Nobeden član pa nima
niti najmanjšega vzroka biti vznemirjen zaradi novega sistema, kajti ta
se je pokazal pri vseh Jednotah, katere ga imajo, veliko boljši kakor pa
oni, ki smo ga imeli do sedaj, to bomo že še s številkami dokazali ob
svojem času. Torej ne bodimo tako pesimistični, ampak delujmo krepko
za našo vrlo organizacijo.

Z bratskim pozdravom

Geo. L. Brožič, tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Is Begun je poročal: Vsa vas se je
čutila, ko smo izvedeli, da so izve-
deni v radu izrekli svoje mnenje,
da niso našli na najdeni Rožičevi gla-
vi nikakih znamenj, da bi bil nesre-
čni mladenič ustrelen. Doveda se
nam, da ti ljudje sami sebi ne ver-
ujejo, in radovedni smo, kaj pomenijo
tiste luknje v glavi in v klobuku. —
Menda niso bile miši. "Slovenskemu
lovskemu društvu" v Ljubljani toplo
priporočamo, da napravi še vendar
lov na tiste čudne zveri, ki so odgr-
zle ono glavo. Če jo pošljemo potem
v lovsko razstavo na Dunaj, smo pre-
pričani, da bo mahoma pokrit ves
primanjkljaj, tako bo naval obisko-
valcev, ker bo vsak hotel videti to
čudno zver.

V smrt na vesala je bil pred ljub-
ljanskim deželnim sodiščem ta teden
obsojen Franc Martinjak iz Sečur-
ja pri Kranju, ki je dne 3. julija t. l.
v Mostah ubil svojo ženo, kakor smo
o tem svoj čas že poročali.

C. kr. gimnazija v Novem mestu
šteje dosedaj 295 učencev; prvi trije
razredi imajo vspešne. To je do-
sedaj največje število učencev na tem
zavodu.

Umrja je na Jesenicah 24. sept. ob-
čezana in čislana gospa Marija Lah,
po domače Ferbarica, posestnica na
Jesenicah št. 25. Blaga pokojnica je
bila vseskozi narodnjakinja, napred-
nega mišljenja, obdornica ženske po-
družnice sv. Cirila in Metoda ter
podpornica članica mnogih narodnih
društev. Koliko ugleda je pokojnica
uživala, priča mnogostevilno spre-
stavo na njeni zadnji poti. Zemlja naj
ji bo lahka!

V Ukancih ob koncu Bohinjskega
jezera je sezidal g. Ljudevit Strielci
iz Ljubljane prav lično vilo, ki je kra-
sno opremljena. Za drugo leto se že
zopet pripravlja, da sežida še eno
manjšo vilo. Ako bi bilo le še par ta-
ko podjetnih mož, pa postanejo Ukanc-
ce kmalu prav živahno letovišče. —
Gospod Strielci goji tudi naert, da bi
vozil po jezera z večjim motornim
čolnom od vsakega vlaka in nazaj k
vlakom. — Vsa čust taki podjetnosti!

To še tudi! Dne 19. septembra v
futro nekako ob pol drugi uri je pri-
drvelo iz Kolodvorske ulice v Slo-
vsko alfo več ali manj pijanih bel-
gijev, ki so neznanako upili in hru-

in več takih. Sulverajn oklepa kraj
Maribora vedno močnejšo verigo
nemških mučilnic za slovenske otro-
ke. V Cirkau ob Muri je začel Sul-
verajn že staviti novo nemško šolo.
Kmetje nečajo niti za denar voziti
stavbene potrebščine za šolo. Najeti
si mora podjetnik na on stran Mure
voznike.

Is mariborske sodne dvorane. Pred
mariborskimi porotniki so stali dne
21. septembra trije mladi oboženci:
Trančar Janez, star 26 let, Koster-
wein Janez, star 20 let in Hrženjak
Jožef, star 21 let, doma iz Goričaka
pri Plutju. 19. julija je ubil Trančar
Janez v gozdu spečega Franca Majhe-
na v Drenovu v ptujskem okraju.
Med Majhenom in Trančarjem je vla-
dala že precej časa neka napetost, ki
se je razvila v pravo sovraštvo. V
Turšakov gostilni se je Majhen na-
pil in je šel v gozd spat. Trančar, Ko-
sterwein in Hrženjak so tudi v tem
vinotoču popivali. Ko se je Trančar
za nekaj časa odpravil v gozd, je
tam z močno gorjako udaril po gla-
vi in ostalem truplu spečega Majhe-
na. K temu dejanju sta mu pripravila
Kosterwein in Hrženjak s tem, da
sta ga podžigala z besedami, da
se lahko nad Majhenom to noč ma-
šuje. Trančar je šel še enkrat po-
tem iz gostilne in je zopet tako dolgo
po Majhenu udaril, da je on izdahl.
Prebil mu je na več mestih čre-
pino, pretrl rebra in mu prizadel
tudi več drugih notranjih poškodb,
ki so smrtonosne. Obravnava je
trajala pozno v noč. Porotnikom so
stavili štiri glavna vprašanja. Prvo
vprašanje, če je Trančar kriv umora
so z vsemi glasovi zanikali. Drugo
glede uboja z 9 potrdili. Tretje
vprašanje glede Kosterweina so z 8
glasovi potrdili. Četrto glede Hr-
ženjaka so z vsemi zanikali. — Sodni
dvor je obsodil Trančarja zaradi uboja
na šest let težke ječe, poostrene z
enim postom vsakega četrta leta. Ja-
nez Kosterwein se obsodi na 18 me-
secev težke ječe in vsakega četrta leta
post. Hrženjak se oprosti. — Oba ob-
sojenca sta žrtvi nesrečnega alkohola.
Šnops, ki je po zaslugi ptujskih
Štajerčevih očetov tako hudo razšir-
jen v ptujskem okraju, nosi krivdo,
da se leto za letom ugonoblja vedno
več naše mladine.

PRIMORSKE NOVICE.

Kdo bo škof v Trstu? Laški kleri-
kali so zadnje čase pridno dementi-
rali vesti, da postane Castelliz, vo-
dja centralnega semenišča v Gorici,
škof v Trstu. Tudi on se je zagovar-
jal, da ne misli na to, da bi bil ime-
novan škofom. Glasilo goriškega pro-
šta je še pred par dnevi dementiralo
nove vesti v javnosti glede Castelliza
za tržaško škofovo stolico, ali se-
daj pa kar nakrat naznanja in prizna-
va, da utegne biti Castelliz v kratkem
imenovan za tržaškega škofa. Da, da,
časih ve "Sl. Nar." o namerah go-
riškega nadškofa več, kakor goriški
prošt. Na razpolago so boljši in spo-
sobnejši kandidati, ali prst božji ka-
že zopet na monsignorja Castelliza,
da pojde v Trst škofovat v nesrečo
Slovenec in Hrvatov in tržaško-ko-
prski škofiji, ker ravnal se bo po tem,
kar mu bo ukazal "Piccolo".

Edina italijanska banka v Trstu
preide v nemške roke. Pred kratkim
smo poročali, kak naval onega občin-
stva, ki je imelo naložen denar v
banki "Popolare Triestina", je bil
na to banko, ker se je bil namreč raz-
nesel med ljudstvom glas, da se na-
haja banka na slabih finančnih no-
gah. Sedaj je gotova stvar, da ban-
ka sama iz sebe kot taka ne more več
poslovati, ker znašajo nje pasiva ba-
je več milijonov kron. Da bi se to,
eno najstarejših bank, rešilo pred po-
polnim polomom, se je njen upravni
svet obrnil do štirih v Trstu poslu-
jočih tujih bank, in sicer: na "Kre-
ditni zavod", na banke: "Union",
"Commerciale" in na "Angleško-
avstrijsko banko" s prošnjo, naj te
poslednje prihitijo s kreditom na po-
moč in banko rešijo. — Omenjeni de-
narni zavodi so vso zadevo preštudi-
rali, ali ker garancija ni bila povolj-
na in zanesljiva, so vse štiri imeno-
vane banke odklonile nadaljno pakira-
nje. Upravni svet banke "Popolare
Triestina" se je nato obrnil na du-
najsko "Laenderbank", ki je odpo-
slala v Trst posebnega uradnika z
nalogom, natančno preučiti poslova-
nje in denarno stanje firane banke.
Ta uradnik se je že vrnil na Dunaj,
ali s kakim rezultatom, še ni znano.
Vendar pa prizadeti krog vendar u-
pajo, da se jih bo "Laenderbank" us-
milila in prevzela sanacijo banke
"Popolare". S tem korakom bi bila
zapečatena usoda edinega denarnega
zavoda v Trstu, ki je vsaj še deloma
obstajal iz italijanskega kapitala in
vsaj še na zunanje šguriral kot ita-
lijanski zavod, kajti z nemškimi kapi-
talom preide banka popolnoma v nem-
ške roke. Kratkovidnih in lahkomis-
ljenih Italijanov pa tudi to ne bo
prav nič zanimalo, in bodo nadalje še
bolj na vse grlo kričali: "Evvisa

Trieste italiana!" in "Trieste — ca-
sa nostra!"

BALKANSKE NOVICE.

Poskušni atentat v Dubrovniku. —
Lastnik hrvaške tiskarne v Dubro-
niku, dr. Degliuli, je sedel te dni na
ulici pred hrvaško čitalnico in čital
liste. Po trgu je prišel mladi baron
Mayneri. Ko je zagledal dr. Degliu-
lija, je potegnil revolver in ustrelil
nanj, a ga k sreči ni zadel. Mayneri
je nato pobegnil, a policija ga je vje-
la in izročila okrožnemu sodišču. Pra-
vijo, da je iskati vzroka atentatu v
rodbinskih razmerah.

Črnogorska narodna skupščina se
je sestala na zasedanje, na katerem
se ima proglasiti Črno goro za kra-
jevno v nedeljo, dne 20. sept. Na
dnevem redu prve seje je bila samo
volitev predsedstva. Za predsednika
je bil izvoljen Marko Gjukanović, za
podpredsednika pa državni svetnik
Milo Došić.

ZAHVALA.

Društvo Jedinost št. 7 v Claridge,
Pa., se najiskrenejše zahvaljuje vsem
društvom in posameznim darovalcem
za prejeto denarno pomoč ob času
naše borbe napram kapitalistični so-
digi. Prejeli smo sledeče darove:

Od društva: Pomočnik št. 2, John-
stown, Pa., \$5.75; Ilirija št. 24, Ise-
lin, Pa., \$5.40; Zvesti Bratje št. 6,
Garrette, Pa., \$2.30; Zavedni Slove-
nce št. 4, Lloydell, Pa., 3.—; Sokol
št. 39, Neffis, O., \$3.—; Jutrzanja Zar-
ja št. 29, Meadow Lands, Pa., \$5.—;
Slovan, št. 15, Sopris, Colo., \$6.—;
sv. Jožefa št. 74, J. S. K. J., Tyre,
Pa., \$3.—.

Še enkrat hvala vsem az izkazano
pomoč in nabiralec pa posebna hvala
za njih trud in naklonjenost.

Z bratskim pozdravom

Martin Bratkovich, predsednik.

Ant. Pintar, tajnik. John Rosman.

Listnica uredništva.

Matilda Lobe, Ely, Minn. — Dopis
poln napadov ni za javnost. V sluča-
ju, da ste po komu oškodovani, po-
računajte z njim osobno in ne potom
lista. Če z blagom ene trgovine niste
zadovoljni, poskusite pri drugi, saj
jih imate več na razpolago.

John Rosman, Claridge, Pa. Zahva-
lo priobčili smo brezplačno in upa-
mo, da bode vsem ustrezno.

KRETANJE PARNIKOV.

DEUTSCHLAND
odpluje 8. oktobra v Hamburg.
CELTIC
odpluje 8. oktobra v Liverpool.
LAPLAND
odpluje 8. oktobra v Antwerpen.
NEW YORK
odpluje 8. oktobra v Southampton.
NORDAM
odpluje 11. oktobra v Rotterdam.
KAISER WILHELM DER GROSSE
odpluje 11. oktobra v Bremen.
ALICE
odpluje 12. oktobra v Trst in Reko.
MAJESTIC
odpluje 12. oktobra v Southampton.
BLUECHER
odpluje 12. oktobra v Hamburg.
LA SAVOIE
odpluje 13. oktobra v Havre.

POZOR, ROJAKI!

Proda se takoj slovenski saloon.
Vzrok prodaje je odhod zaradi bo-
lezni. Pogoji so jako ugodni, cena
nizka. Natančneje poizvedbe se do-
bijo pod:

Slovenski Saloon,
476 E. Park St., Butte, Mont.
(3-5-10)

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi
New York v stari kraj ali pa iz sta-
rega kraja, naj obišče
PRVO SLOVENSKO - HRVATSKO
GOSTILNO S PRENOČIŠČEM
August Bach,
137 Washington St., New York City,
kjer bode dobro postrežen in na raz-
polago so vedno čiste sobe za pre-
nočanje. Dobra domača hrana.

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je itli, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju
VAM GARANTIRA, da Vas zmore v kratkem času
hitro, uspešno in popolnoma ozdraviti. Če več kot 12
letno uradovanje kot glavni zdravnik in ravnatelj na
SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU U NEW YORK-U
Vam je dosti jasen dokaz, da je naš glavni svetovnoznani

Dr. J. E. THOMPSON

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima po-
polno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKO BOLEZNI, katere bi se Dr. Thompson ne upal

ON VAM JAMČI, da vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolehat na ni bode za
katerikoli akutni ali kronični notranji ali zunanji bolezen. On je dokazal, na zboru od
več stolet zdravnikov, da lahko bolnika ozdravi ne da ga posebno prizadeva, niti mu za-
drži natančno opazovanje v pisni, ako prem je bolnik od njega še tako oddaljen.

Ako ste torej bolni, ali ako Vas drugi zdravnik ali mogoči ozdraviti, ter želite v kratkem
ozdraviti, povzemite svoje bolezen, in jo obliko opistite, ter
pismo na to pošljite edino me na:

Slovensko Zdravišče
DR. J. E. THOMPSON, 342 W. 27th St., NEW YORK.

NAZNANILO.

Conj. članom društva sv. Alojzija št.
36 J. S. K. J. v Conemaugh, Pa.
Na redni seji meseca avgusta 1910
je društvo sklenilo sledeče:

Član, koji ne plača točno vsaki me-
se mesečnine in istega meseca oboli,
se mu za isti mesec bolniška podpora
ne nakaže. Dalje, ako član ne plača
mesečnine dva meseca za poredoma,
se takega člana suspendira ter nima
pravice do podpore.

Pomisliiti je treba, da društvo je
primorano plačati assesment na Jed-
noto za toliko članov, kolikor je o-
značenih v assesmentu, poslanem iz u-
rada Jednote. Od kje naj dobi dru-
štvo potrebni denar, da istega plača?
Vsacega člana je sveta dolžnost, da
plača svojo mesečnino pravočasno
društvu, ako pa tega ne stori in če
se ga zato suspendira, naj pripiše
krivdo pozneje sam sebi, ne pa dru-
štvu.

Dalje se je sklenilo tudi, da so red-
ne mesečne seje zgoraj navedenega
društva od sedaj naprej vsako tretjo
nedeljo DOPOLDNE in ne popoldne.
Ikaror dosedaj. Pričetek točno ob 9.
uri v društveni dvorani v Conemaugh,
Pa.

Oddaljeni člani naj blagovolijo po-
šiljati denar za mesečnino naravnost
na tajnika društva. Za vsako spre-
jeto svoto, namenjeno društvu, dobi
dotičnik pobotnico (potrdilo) od pre-
jemnika. Ako se bodo oddaljeni čla-
ni ravnali po tem navodilu, ne bode
nikdar nepotrebnih neprilik in izgo-
vorov, "zakaj so me suspendirali, saj
bi bil plačal." To nezadostuje, za-
dostuje pa, ako se pravi čas pošlje
denar na društvo.

Presim toraj cenjene člane, kateri
so s tem prizadeali, da spoštuje svojo
dolžnost in prepričani bodite, da bo
vse v pravem redu.

So tudi člani, koji pošiljajo denar
za društvo rojakom, koji niso v od-
boru. Tukaj naj bode pojasnjeno tak-
kim članom, da ako društvo ne dobi
istega denarja pravi čas v urad, ter
da sledijo za takega člana pozneje
neprijetne posledice s suspendacijo,
naj zopet tak član pripiše krivdo
sam sebi.

Frank Perko, tajnik društva.
L. Box 101, Conemaugh, Pa.

Ne pozabite, da edino jaz zgem
BRINJEVEC iz importiranega bri-
nja.

BRINJEVEC zaboj od 12 stekle-
nic (5 steklenice 1 galona) \$13.00.
Manj kakor en zaboj ne razpoši-
ljam.

DROŽNIK, galona \$2.75. Razpoši-
ljam v sodih od 4½ do, 10 ali 50
galon.

TROPINJEVEC, galona \$2.50. —
Razpošiljam v sodih kakor drožnik.

CONCORD DOMAČE VINO, galo-
na 50¢; v sodih od 50 gal.

CATAWBA DOMAČE VINO, galo-
na 75¢; v sodih po 50 gal.

Priložite naročilu tudi denar.

JOHN KRAKER,
EUCLID, OHIO.

Ali hočete dobiti nekaj pojma
O ANGLEŠČINI
in
AMERIŠKI PISAVI?

Pišite na nas. Poučujemo že dve
leti potom dopisovanja angleščino in
lepopisje. Pojasnila popolnoma za-
stoj. Pišite še danes!

Slovenska korespondenčna šola,
6119 St. Clair Ave. (Special Box 10)
Cleveland, Ohio.

Za vsebino tujih ogasov ni odgo-
vorno ni upravnništvo, ni uredništvo.

! Zvišanje obrestne mere. !
Hranilne vloge sklepom leta 1907
3,165.025-00 kron.
Varnotni zakladi sklepom 1907.čez
114tisoč kron.
Letni denarni promet 20 milijonov kron.
NAZNANILO.
Glavna posojilnica
registr. zadruga z neom. zavezo
v LJUBLJANI, Kongresni trg št. 15
obrestuje od 1. januarja 1908. hranilne vloge po

4 3/4 %

takoj od dneva vložitve pa do dneva dvige brez odbitka re-
nega davka, tako da dobi uložnik od 100 K čistih K. 4-75.
Po 4 3/4 % naložen denar se za celo leto preje podvoji nego po
4 3/4 % in za 8 leta preje nego naložen po 4 %.

Bojaki! Kdor hoče svoj denar ugodno in varno naložiti
naj ga pošlje v našo posojilnico.

Pošiljajte za Zjed. države posreduje
tvrdka FR. SAKSER CO., 82 Cortlandt St., New York.

Upravni svet.

! Zvišanje obrestne mere.

Spominjajte se stare domovine in družbe

SY. CIRILA IN METODA

Zahtevajte in kupujte Ciril-Metodove smodke in vžigalice

Ako storite tako, spolnujete Vašo narodno dolžnost

P. slovenskih naselbinah, kjer trgovci ne prodajajo narod-
nega blaga, se prosijo slavna slovenska društva, da si ga
nabavijo v svrhu nadaljne razprodaje. Na ta način ne bi
podpirali samo družbe sv. Cirila in Metoda, ampak bi tudi
lahko vsako leto napravili lep dobiček za svoja društva.

Ciril-Metodove smodke razpošiljamo tudi posameznikom širom
Amerike in sicer 50 komadov za \$2.00, 100 kom. za \$3.60, tine ha-
vanske pa 50 komadov za \$3.80, 100 kom. za \$7.00 poštnine presto.

Pojasnila dajejo in naročila sprejemajo glavni zalagatelji za Ameriko:

A. AUSENIK & CO. 82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

Phone 246.
FRANK PETKOVŠEK,
javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, najbolje šganje te-
izvrstne smotke — patentovana zdrva
vila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomor-
skih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in poštenu.
UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBŠČINE
ZA DRUŠTVA IN JEDNOTE.
Delo prve vrste, Cene nizke.
F. KERŽE CO.
2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.
— SLOVENŠKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ. —

SLOVENCI IN SLOVENKE NA-ROČAJTE SE NA "GLAS NARO-
DA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK!

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton
FINLAND 12,185 ton
KROONLAND 12,185 ton
VADERLAND 12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovenko, Hr. mko
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna šo-
leniška zveza

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov me tkrovja. Tretji razred obstoji i
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je naj

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway
NEW YORK
84 State Street
BOSTON, MASS.
709 2nd Ave.
SEATTLE, WASH.
1519 Walnut Street
PHILADELPHIA, PA.
1306 "F" Street, N. W.
WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street
NEW ORLEANS, LA.
90-96 Dearborn Street,
CHICAGO, ILL.
900 Locust Street
ST. LOUIS, MO.
705 McDermott Ave.
WINNEPEG, MA.
319 Geary Street
SAN FRANCISCO, CAL.
121 So. 3rd Street
MINNEAPOLIS, MINN.
33 Hospital Street
MONTREAL, QUE.

SLOVAN DELAVSKA PODPORNICA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREŽOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, preds. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primo, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersikoli v poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjklivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

VELIKI PUNT.

Kmetička zgodba iz 18. stoletja. — Spisal Alojzij Renec.

(Dalje.)

"Tako vama povem, da ne dam strani Anice — vse se je zrušilo v nič... Zaman je bil boj, zaman očetova smrt, zaman pohodi in kmetičke zmage... Staro prokletstvo je zopet prišlo nad njega in druge: kmet naj trpi in molči in se tolaži z upanjem v lepše čase, ki so še hrove kako daleč... Kakor prej naj uosi jarem in naj si ne upa dvigniti pesti proti gospodski za svojo pravico... — Sam ni vedel, kako dolgo je sedel in premišljeval vse te žalostne stvari. Mesece je bil preropal že dolgo pot prek neba, ko je prišel Munih poklicat Gradnika in mu dejal: "Sedaj smo že menda vsi skupaj, ki smo mislili priti!"

"Koliko nas je?" je vprašal Gradnik in vstal.

"Samo osem... Iz mnogih vasi ni nihče prišel in najbrž tudi ne pride!"

Molče so stisnili Kragulj, Podgornik in Kobal, ki so bili prišli pozneje, Gradniku roko, ko je stopil med nje.

"Kdo bi si mislil, da vse tako nesrečno konča!..." je dejal Gradnik Kragulju.

"Kaj hočemo — človek obrača, Bog obrne!" je vzdihnil starec.

"Bogve, Lovrene, ali je še kaka pomota za nas?" je vprašal Gradnik.

"Ne vem, Ivan... Kmetje so vsi zbegani, nobena beseda ne pomaga več. Saj bi morda zmagali Hrvate, če bi se združili in jim stopili vsi nasproti. A težko, težko, da se bodo dali ljudje še pregovoriti, ker so že izgubili vse zaupanje v lastno moč in se tudi na nas več ne zanašajo... Edina rešitev bi bila morda, če stopiš ti, Ivan, jutri po veliki maši v Tolminu med nje, jih nagovoriš in navdušiš za nov boj... Ti znaš govoriti, kakor bi rožice trgali, in tvoje besede bi vžgale kakor živ ogenj njih srca... Poizkušaj Ivan, morda ni še vse izgubljeno, in kar nismo mogli mi doseči v enem tednu, doženeš morda ti v malo trenutkih!"

Nov up je prišel v srca vseh, ki so slišali te besede.

"Idi, Gradnik, in vse bo rešeno!" so prosili vsi.

"Poizkusim..." je odgovoril Gradnik. "Tudi srečno kri bi dal, če bi mogel še rešiti staro pravdo!"

"Kaj pa, če bi nam zopet izpodletelo, je vprašal Podgornik.

"Potem pa, dragi moji, storite kakor Šimon Golja pred trinajstimi leti!..." je odgovoril Kragulj.

"Bridko bi bilo pustiti družino in domaćino in se skrivati kakor zver v tujini..." so dejali nekateri.

"Bridko ali ne... Treba bi bilo iti, drugače nas čaka pa večna ječa, če ne še kaj hujšega..."

"Jaz pa ne pojdem nikamor! Kaj mi pa bodo mogli, če mi ničesar ne dokažejo?" je dejal Munih.

"Izdajavec je mnogo, ki jih niti ne poznamo..." je odgovoril Kragulj.

"Pred petindvajsetimi leti so bili voditelji tudi vsi izdani... In nam se morda tudi tako zgodi. Zato nikar ne zapužajte preveč, in če pojde vse narobe, pokrijte se, idite na Beneško, če vam je koža draga, in čakajte tam boljših časov!"

Starec je umolknil in šele po dolgem času ga je vprašal Lahajnar: "Kaj pa naredite vi, oče Lovrene, če pridejo Hrvati?"

"Doma ostanem... Če me tudi ujamajo in zaprejo ali tudi umorijo, ne bojim se. Dovoij sem živel in dovolj skrbi in križev imel na tem svetu. Vi pa ste skoraj vsi še v mladih letih, in škoda bi bilo, da bi vas nesreče in smrt doletela..."

Zopet so umolkli vsi. Upanje, ki je bilo vzbudilo Kragulj s svojimi prvimi besedami, je postajalo manjše in manjše. Kakor zvezdica v viharu noči je bilo, ki jo hip na hip lahko zakrije črna oblaka...

Vsem je bilo tako pri sre, kakor bi sedeli ob grobu, v katerega so ravno položili staro pravdo, ki ne vstane iz njega nikdar več.

Vsakdo je mislil, kako bo, če pojde vse po vodi in pridejo vojaki v deželo. Kako težko bo slovo, če bo treba iti v tujino in pustiti dom in svoje! A vsakdo se je tolažil s skrivnim upom, da ga morda nikdo ne izda, da je bil vodja puntarjev, če se tudi vse ponesreči.

Dolgo so sedeli tako, zamišljeni in molčeči. Slednjič je dejal Kragulj: "Morda smo zadnji skupaj, prijatelji! moji! Zato zmolimo tu par očenašev in se priporočimo Materi Božji, da bi nas varovala vsake nesreče!"

In vsi so poklekli, se odkrili in začeli tiho moliti...

VIII.

Lepo nedeljsko jutro se je smehljalo nad zemljo.

Po jasnem nebu je hitela vrsta oblakov, kakor bi se jim bogve kako mudilo, v drevju je šepetal hladen vetrček, polja in sela so se svetila v solnce, vsa praznična in mirna.

V Tolminu je ravno kar končala velika maša.

Zvonovi so veselo pritrkavali, iz cerkve so se usipali ljudje kakor čebela iz panja.

A tisto nedeljo ni bilo v srečanju stva tako praznično kakor druge kratke.

Ženske v belih avbah in pečak so se bile razleže na vse strani, daleč že so se belile njih rute in se svetili njih sklepanci krog pasu.

Možje in fantje so ostali kakor navadno pred cerkvijo, da se še kaj pomeni.

A čudno — to pot jim ni hotela govorica prijazno in brezskrbno od srca. Povpraševali so se o vremenu, pogovorili se, kako kaže letina, a vse je bilo nekam tuje in prisiljeno.

Teška skrb je ležala vsem na sren, a nikdo je ni hotel omeniti, nikdo se je spomniti. Nikdo ni vedel, kaj prinese bodočnost, a vsakdo je slutil, da ni dobrega. Še dan morda preteče, ali dva in hrvaški vojaki bodo že na Tolminskem. Tako so pravili kmetje, ki so bili tisti teden v Gorici. Povedali so tudi, da so vojaki že opravili svoje delo po Vipavskem in na Krasi, prišli v Gorico in prignali nešteto puntarjev vklepanih v težke verige, in jih zapirali na gorški grad.

— Isto čaka tudi nas! — so si mislili.

Pred cerkvijo je bil tudi Iv. Gradnik z drugimi načelniki kmetičke vojske.

Ko so se jevali zvonovi zvoniti, je dejal Kragulj: "Sedaj začni, Ivan, v imenu božjem!"

In Gradnikov krepek, mladeniški glas je zadonel, vse je utihnilo in nemo poslušalo njegove besede.

In govoril jim je o stari pravdi, za katero so začeli boj, o zmagah, ki so si jih pridobili, o moči kmetičke vojske, za katero se sami ne vedo.

Kakor živ ogenj so vžigale njegove besede kmetička sreča, ko jim je govoril: "Čemu vsa ta maledužnost in strah, ki ju kmetička vojska prej ni poznala? Vzdignimo se, fantje in možje, združimo se, pojdemo zopet v Gorico! Hrvaški vojaki niso nepremagljivi, kakor morda mislite! Idimo pogumno nad nje in poplačajmo jim, kar so storili našim bratom po Vipavski dolini in na Krasi! Videli boste, da jih preženejo; potem naskočimo grad, rešimo jetnike in zmagamo naša! Ne bojte se iti v smrt za staro pravdo, saj ste obljubili, da jo boste branili do zadnjega diha! Če pe v roke in koso in videli boste, da ni še vse izgubljeno, da se še vrnejo za nas časi kralja Matjaža!"

(Dalje prihodnjiki.)

POZOR, ROJAKI!

Kadar vam poteče zavarovalnica na vašej hiši ali posetstvu, obrnite se na Franka Gouše, edinega slovenskega zanesljivega zavarovalnega agenta v Chisholmu, Minn., in okolišč. Zastopam najboljšo zavarovalno družbo v Zjedninjenih državah. Pošiljam tudi denar v staro domovino varno in zanesljivo po Frank Sakserju in izdelujem vsa v notarski posel spadajoča dela.

Za obilen obisk se vam priporoča Frank Gouše.

Chisholm, Minn.

HARMONIKE

bodisi kakoršne koli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpetno in zanesljivo. V popravilo zašljem vsako pošilje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakor koli kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.
"OHO" "DOOMNITTIO"

NAZNANILO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV. JOŽEFA št. 12 J. S. K. J. za Pittsburg, Alagheny, Pa., in okolice ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvenikom se naznanja, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donášali svoje mesečne pripevke. Nekteri udje, ki se radi oddaljenosti ali dela ne morejo sej udeležiti, naj svoje mesečnino na nekatere izmed izvršujočih uradnikov pod spodaj navedenim naslovom dopošiljajo.

Uradniki za leto 1910 so sledeči:
Predsednik: Vincenc Volk, 28 Tell St., Allegheny.
Podpredsednik: Dominik Strniša, 4 Rückenbach St., Allegheny.
I. tajnik: Josip Muška, 1120 Spring Garden Ave., Allegheny.
II. tajnik: Nik. Povše, 34 Garden St., Troy Hill, Allegheny.
Blagajnik: Fran Straus, 27 High St., Allegheny.

Zastopnik: Ferdinand Volk, 122 42nd St., Pittsburg.
Zastavonoša: Frank Golob, Celladine St. bet. 54—55th 10th North Pittsburg, Pa.

Odbor:

Ivan Simončič, 710 Madison Ave., Allegheny.
Alojzij Butkovič, 5414 Berlin Alley, Pittsburg.
Fran Kresce, 5106 Natrona Alley, Pittsburg.
Anton Lokar, 25 Troy Hill Road, Allegheny, Pa.
Jakob Laurich, 5137 Dauplin St., E. E. Pittsburg, Pa.
Fran Hrovat II., 5118 Natrona Alley, Pittsburg.

PRVA

slovenska trgovina
z obleko, čevlji, klobuki in majnarskim opravami je.

John Košir,
Rock Spring, Wyo.

V zalogi imam največjo izbero krasnih oblek za krste in sicer vsake cene. Vzamem mero za fine, krasne obleke, ki so vse garantirane. En sam poskus vas bode prepričal o dobrem izdelku.

Pri meni dobite vsake vrste čevljev bodisi nedeljskih kakor tudi majnarskih. V zalogi imam tudi vse priprave za mažno, lampice kape, lopate in dr. Velika izbira spodnjega perila in družnih potrebščin, ter modernih klobukov prav po nizki ceni.

Za obilen obisk se priporoča:

John Košir,
Rock Springs, Wyoming.

Samo

\$2.25

veljajo trije zvezki

"VINNETOU"
Rdeči Gentleman
in šest zvezkov

V PADIŠAHOVEJ SENCI.

Zvezki so obični ter obseva vsak nad 200 strani. Zabavne berilo za odgnati dolg čas. Pošiljamo prosto dobiti pri:

SLOVENIO PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na trdiko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi, kar mu je šlo.

POZOR ROJAKI!

Podolcem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in zarastanju, kakoršne so v dolci lasje resnično popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali, ter ne čutili. Ravno tako možkim v tednih krasni belki popolnoma v 8 dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa, truljavice, potne noge in ozeblino se popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamčim s \$500. Pišite po čimk katerega pošljem zastonj.

JAKOB VAHČIC,
P. O. Box 69
CLEVELAND O.

NAZNANILO.

Rojakom Slovencev in Hrvatom, kateri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika g.

JOSIP SCHARABON-a,

415 W. Michigan St., Duluth, Minn., kateri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje postrežen.

Pošilja denar v staro domovino najceneje in najhitreje po našem posredovanju. Zastopa nas v vseh poslih. Toraj pazite, da se ne vsedete na lim laskavim besedam ničrednežev, katerih v Duluthu ne manjka.

Spoštovanjem

Frank Sakser Co.

POZOR rojaki!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatino, naj nje po lepo ali na blago. Mi pošiljamo botična in noveletna darila direktno v stari kraj in jamčimo za sprejem. Pišite danes po čimk.

DERGANCE, WIDETICH & CO.,
1622 Arapahoe St., Denver, Colorado

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta

do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Ekspres parniki so:

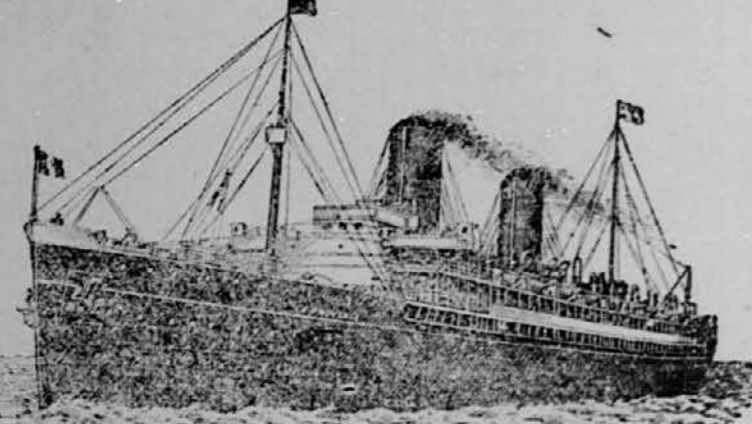
"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "LA TOURAINE"

na dva vijaka

na dva vijaka

na dva vijaka

na dva vijaka

Poštni parniki so:

"LA BRETAGNE" "LA GASCogne" "CHICAGO" na dva vijaka.

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,

corner Pearl St., Chesbrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča št. 57 North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

"LA PROVENCE" 6. okt. 1910. "LA TOURAINE" 27. okt. 1910.
"LA SAVOIE" 13. oktobra 1910. "LA PROVENCE" 3. novb. 1910.
"LA LORRAINE" 20. oktob. 1910. "LA SAVOIE" 10. nov. 1910.

POSEBNA PLOVITEBA

V HAVRE:

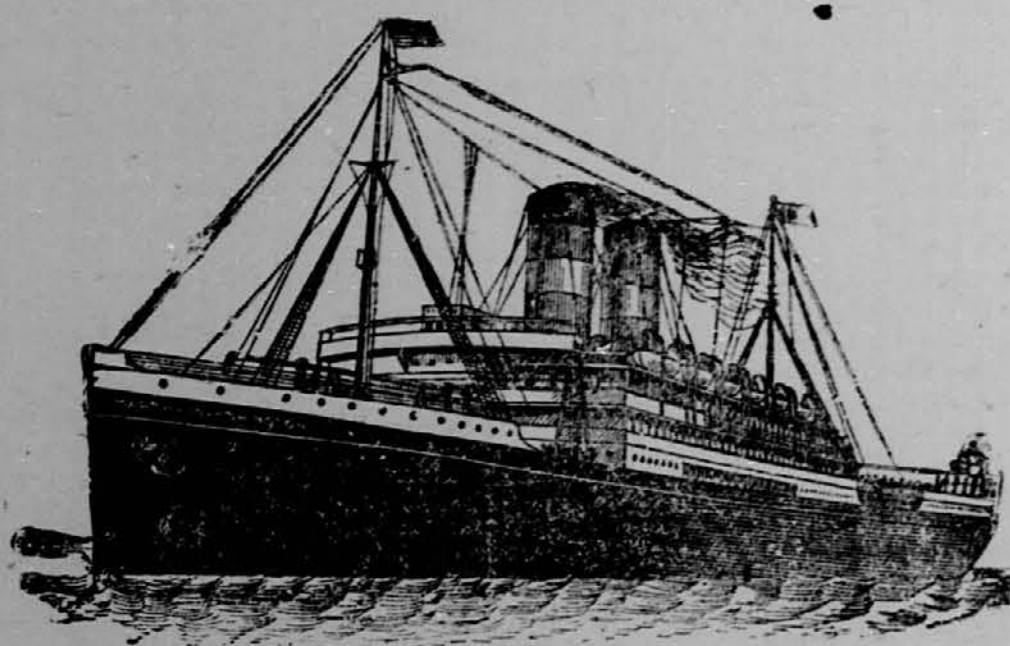
Parnik "La Gascogne" odpluje dne 15. oktobra ob 3. uri popoldne.
Parnik "Caroline" odpluje dne 15. oktobra ob 3. uri popoldne.
Lepi parnik "NIAGARA" odpluje 20. oktobra 1910 ob 3. uri popoldne.
Parnik na vijaka "CHICAGO" odpluje 20. oktobra ob 3. uri popoldne.

Parniki z zvezdo zeznamovani imajo po dva vijaka.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so do:

TESTA... \$25.00
LJUBLJANE... 25.00
BEKE... 25.00
ZAGREBA... 26.20
KARLOVCA... 26.25

II. RAZRED do

TESTA in REKE... \$50.00 do \$55.00

PHILIPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York